

Reader werkwoordspelling

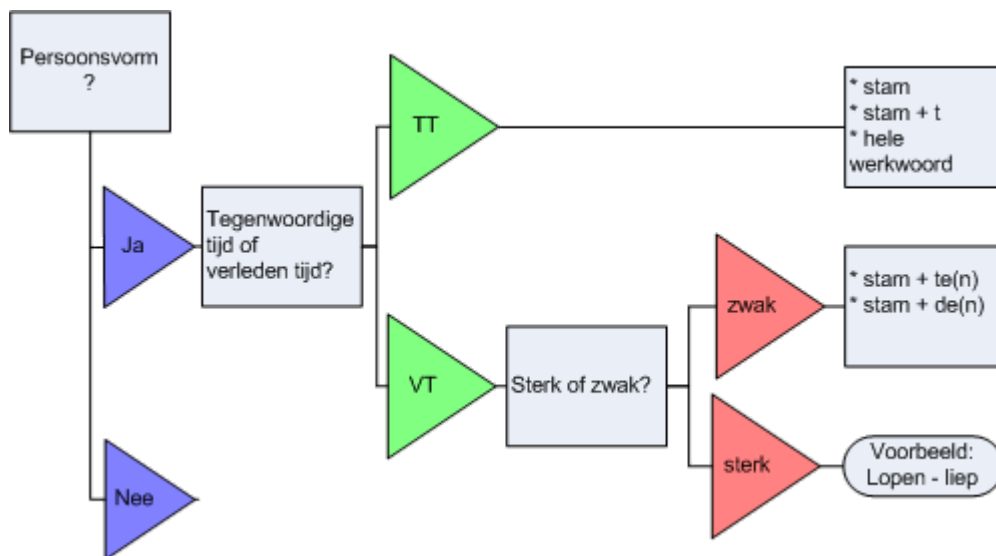

Naam: _____
Klas: _____

1. Persoonsvorm tegenwoordige tijd.

a. Theorie

Het is belangrijk om eerst te bepalen of het werkwoord een pv (persoonsvorm) is. Daarna kijk je of de pv in de tegenwoordige tijd staat of in de verleden tijd.

- Bij de persoonsvorm tegenwoordige tijd, krijg je bij de hij-vorm (ook bij jij, u, zij, het) ik-vorm + t.
- Let op. Wanneer het woord 'jij' of 'je' achter de persoonsvorm staat, dan schrijf je alleen de ik-vorm op.

Vb: Loop je naar huis?

Vb: Meld jij je af?

Maar, als er achter de persoonsvorm 'je vader' staat, dan geldt niet niet. Dan heb je namelijk te maken met een hij-vorm.

Vb: Loopt je vader naar huis?

Vb: Meldt je vader zich af?

b. Oefeningen persoonsvorm tegenwoordige tijd

1. Jij (lachen) _____ irritant.
2. Wij (werken) _____ hard.
3. Peter (melden) _____ zich af.
4. Mijn zusje (vinden) _____ een steen.
5. Jan (vervelen) _____ zich bij de voetbalwedstrijd.
6. Het feest (zijn) _____ uitgesteld.
7. (Beantwoorden) _____ jij de vraag van hem even?
8. Ik (benijden) _____ jou niet.
9. Mijn oma (schudden) de hand van hem.
10. Als je dat niet (veranderen) _____, (vinden) _____ ik het maar niets.
11. Het vliegtuig (landen) _____ op Schiphol.
12. Hij (braden) _____ karbonades op zijn eigen manier.
13. De politie (vermoeden) _____ dat er wat te gebeuren (staan) _____.
14. Timo (kleden) _____ zich altijd heel snel om.
15. Mijn moeder (antwoorden) _____ haar niet.
16. Saartje (geloven) _____ nog in Sinterklaas.
17. Een groot cadeau (hebben) _____ zij gekregen.
18. (Worden) _____ je vader daar niet moe van?

19. (Merken) _____ jij daar nou iets van?

20. Wouter (halen) _____ zijn boodschappen op.

2. Persoonsvorm verleden tijd.

Als de persoonsvorm in de verleden tijd staat dan kan het werkwoord zowel sterk als zwak zijn. Sterke werkwoorden veranderen in de verleden tijd van klank. Voorbeeld: lopen / liepen. De sterke werkwoorden moet je 'gewoon' onthouden.

Voor de zwakke werkwoorden geldt:

- stam + te(n)
- stam + de(n)

Eerst pak je de ik-vorm en daar zet je -te of -de achter. Daarna kijk je of het werkwoord in het meervoud of het enkelvoud staat, bij meervoud zet je er een 'n' achter bij enkelvoud niet.

- werkwoord: **rennen**
- ik-vorm: **ren**
 - o ik **rende**
 - o wij **renden**

Taxikofschip

Meestal weet je of de verleden tijd met -de(n) of -te(n) wordt geschreven. Als je het niet weet kun je het taxikofschip gebruiken.

Als de laatste letter van de stam in het taxikofschip staat, dan gebruik je een 't'.
Als de laatste letter van de stam **niet** in het taxikofschip staat gebruik je een 'd' in de verleden tijd

Voorbeeld:

- werkwoord: **rennen**
- stam: **ren**

de n staat niet in het kofschip

- dus: **rende(n)**

Let op:

Sommige werkwoorden hebben letters die veranderen van een z in een s en van een v in een f! Je kijkt dan altijd naar de oude letter, ofwel: je maakt de stam door gewoon -en van het hele werkwoord af te halen.

Voorbeeld:

- werkwoord: **verhuizen**
- stam: **verhuiz**

de z staat niet in het taxikofschip

dus: **verhuisde**

b. Oefening persoonsvorm verleden tijd

1: Vorige week (zijn) _____ ik in de stad.

2: Ik (besteden) _____ geen aandacht aan de vele geïrriteerde

mensen.

- 3: Alle leerlingen (zwaaien) _____ naar die jongens.
- 4: Iedereen (besteden) _____ aandacht aan ze.
- 5: Wij (rennen) _____ heel hard naar huis.
- 6: Sander (rennen) _____ vorige week ook erg hard.
- 7: De moeder (verwennen) _____ de kinderen te veel.
- 8: De kinderen (maken) _____ hele mooie knutselwerkjes.
- 9: De politie (vermoeden) _____ dat er sprake was van een misdrijf.
- 10: Niemand (willen) _____ nog in het spookhuis.
11. Sarah (antwoorden) _____ niet op die vraag.
12. Yvonne (blozen) _____ bij die opmerking.
13. Tamarah (tobben) _____ over haar toekomst.
14. Mijn verdrietige gevoel (ebben) _____ weg.
15. De politie (ontmaskeren) _____ de misdadiger.
16. Timon (vergroten) _____ de foto.
17. Hij (verzenden) _____ de brief.
18. Mijn moeder (kaften) _____ vorig jaar al mijn boeken voor mij.
19. Gerald (lusten) _____ geen bonen.
20. Ik (lachen) _____ gisteren hard om die mop.

3. Voltooid deelwoord

Voltooide deelwoorden eindigen op *-en* : gelopen, verdronken, gesneden.
Soms eindigen voltooide deelwoorden op een 'd' of een 't'. Bijvoorbeeld bij deze zin:

Simone heeft de vraag niet beantwoord.

Als je niet zeker weet of je een 'd' of een 't' moet schrijven, kun je het woord langer maken. (Simone beantwoordde). Je hoort dat het eindigt op een 'd'. Als je hier niet uitkomt, dan kun je gebruik maken van het taxikofschip.

Let op! Je hebt pas te maken met een voltooid deelwoord als er al een persoonsvorm in de zin staat. Een voltooid deelwoord staat nooit als enige werkwoord in de zin.

Voorbeeldzin: Hij is vorige week (verhuizen) _____.

werkwoord: **verhuizen**

- **stam:verhuiz**

de z staat niet in het taxikofschip

dus: **verhuisd**

b. Oefening voltooid deelwoord

1. Ik heb gisteren in de disco (dansen) _____
2. Voor de kaartjes heb ik een maand (sparen) _____

3. Mijn oma heeft een eind (fietsen) _____
4. De ramen waren gelukkig niet (ingooien) _____
5. Ik heb hem al (feliciteren) _____
6. Mijn plantjes zijn helemaal (verdorren) _____
7. Het bakje is helemaal (beschadigen) _____
8. Het water van die bloemen moet nog worden (verversen) _____
9. Gisteren hebben wij heerlijk (lunchen) _____
10. Tamar was erg (verbazen) _____
11. Mijn opa heeft heel lang (leven) _____
12. Ik heb mijn score (verdubbelen) _____
13. Ik heb het boek van mijn broer (lenen) _____
14. Hij is door elkaar (rammelen) _____
15. Nico is gelukkig niet (struikelen) _____
16. Gelukkig heb ik hem (herkennen) _____
17. Sandra is tegen Simon (botsen) _____
18. Ik heb gisteren een eind met mijn moeder (wandelen) _____
19. Ik heb mij dat voorval niet (herinneren) _____
20. Samantha heeft uren (studeren) _____ voor haar toets.

4. **Voltooid deelwoord bijvoeglijk gebruikt**

Het *voltooid deelwoord* kan als bijvoeglijk naamwoord worden gebruikt. Het voltooid deelwoord staat dan voor een zelfstandig naamwoord. Het zegt dus iets meer van een zelfstandig naamwoord (mensen, dieren, dingen of planten).

De standaardregel is dat het voltooid deelwoord verlengd wordt met een extra e

Voltooid deelwoord

De aardappelen zijn
aangebrand.

Het zakgeld is
beloofd.

De wielrenner is
gestopt.

Bijvoeglijk naamwoord

De *aangebrande* aardappelen.

Het *beloofde* zakgeld.

De *gestopte* wielrenner

Let op: Een voltooid deelwoord die wordt gebruikt als bijvoeglijk naamwoord, schrijf je zo kort mogelijk, tenzij de klank hierdoor verandert.

Zo kort mogelijk:

De aangebrande aardappelen

Het beloofde zakgeld

(Je schrijft hier maar 1 'd'.)

klank

Maar:

De verrotte appels

Het geredde kind

**(Hier schrijf je
twee t's en twee
d's, omdat de**

anders verandert.

b. Oefeningen voltooid deelwoord bijvoeglijk gebruikt

1. We reden over de nieuw (aanleggen) _____ snelweg.
2. Het team ging trainen op het (afkeuren) _____ veld.
3. De kinderen hebben de (bewaren) _____ kaartjes verdeeld.
4. Eindelijk heeft zij de (beloven) _____ brief getypt.

5. Twee mannen hebben de (verslepen) _____ tafel omgedraaid.
6. Na een maand beviel de (kiezen) _____ kleur niet.
7. De tuinman heeft de (omhakken) _____ boom opgeruimd.
8. De (plukken) _____ tomaten deed hij in een mand.
9. De boer gebruikt veel mest op de (uitputten) _____ grond.
10. Vader ging niet zwemmen in het (verbieden) _____ water.
11. De (bespuiten) _____ groenten zagen er toch niet mooi uit.
12. Het publiek joelde na de (missen) _____ kans.
13. De (omdraaien) _____ leerling kreeg strafwerk.
14. Het (aanraken) _____ beeld werd snel verplaatst.
15. De (vergroten) _____ foto hing aan de muur.
16. Het (aanbranden) _____ vlees gooiden we weg..
17. De (verloten) _____ cadeaus waren erg mooi.
18. Het (kneden) _____ deeg was erg droog.
19. De (spitten) _____ tuin.
20. De (verrot) _____ appel had hij weggegooid.

1. Wat ? er tijdens de reclame van het RTL Nieuws?

2. Wat er in Londen?

3. Ik heb er niet veel voor .

4. Waar is dat ongeluk eigenlijk ??

5. Daar altijd wat.

6. Is er echt iets in Almelo .

7. Wat kan er nu zijn?
8. Wat zou er toch zijn met die zanger?
9. Wat er ook : ik blijf je trouw.
10. Wat er als ik het toch doe?
11. Ik heb me een breuk ?.
12. Het maar zelden dat hij niet zeurt.

Oefening 2.

1. Ik heb de proefwerken nog niet (*corrigeren*) _____
2. De (*stranden*) _____ olietanker (bevinden-tt) _____ zich bij de kust van Texel.
3. Er werd een verkeerd signalement (*verspreiden*) _____ van de (*zoeken*) _____ misdadiger.
4. Hij (*hoesten-vt*) _____ en (*proesten-vt*) _____ nadat hij zich (*verslikken-vt*) _____

- 5.Hij (vermoeden-tt) _____ dat het niet (worden-tt) _____
(vergoeden) _____
- 6.De veehouder (melden-tt) _____ een (toenemen) _____
tekort aan opslagruimte voor mest.
- 7.De gemeente (realiseren-vt) _____ zich nauwelijks wat voor
overlast door het feest (worden) _____ (veroorzaken) _____
- 8.De uitwisseling (worden-vt) _____ gedeeltelijk (betalen)
_____ door de EU.
- 9.De (verbouwen) _____ kantine (worden-tt) _____ vandaag
(heropenen) _____
- 10 Hij had zijn glas net (volschenken) _____ toen de pauze was
(aflopen) _____
- 11.Schneider (stichten -vt) _____ verwarring
- 12.De opnieuw (bekleden) _____ bank (worden-tt) _____
morgen (afleveren) _____
- 13.Nederland (vergroten-vt) _____ met die goal zijn
voorsprong op zijn (verbazen) _____ tegenstander.
- 14.(Lachen) _____ (kijken-tt) _____ de coach naar het publiek.
- 15.Zo (worden-tt) _____ de zo (wensen) _____ kwalificatie
toch nog een feit.
- 16.De spelers (wensen-vt) _____ echter niet met de pers te
praten.
- 17.Het publiek (juichen-vt) _____ de (bekritisieren) _____
spelers toe.
- 18.De kaartjes voor Duitsland kunnen worden (bestellen)

- 19.De (verkleeden) _____ tegenstanders (gaan-tt) _____

(teleurstellen) _____ naar huis.

20. Hopelijk (*worden-tt*) _____ het daar een mooi toernooi.

Oefening 2.

1. Royston Drenthe (*stichten-vt.*) _____ veel verwarring in de verdediging van de tegenstander.
2. Hij (*verbeelden-tt.*) _____ zich heel wat nu hij Crocs (*dragen*) _____
3. Roger Federer (*vergroten-vt.*) _____ zijn voorsprong op de wereldranglijst.
4. Vanuit een woonhuis (*worden-tt.*) _____ de dader al een tijd (*bespieden*) _____
5. Hij (*zullen-tt*) _____ het (*smeden*) _____ hek wel verven.
6. Jij (*raden-tt*) _____ het antwoord nooit.
7. Dit is nu al de vijfde keer dat zij (*verhuizen-tt*) _____
8. De leraar (*geloven-tt*) _____ die leugens toch niet?
9. Heeft hij het filmpje op YouTube (*plaatsen*) _____
10. Hij heeft de (*melken*) _____ koe naar de stal (*brengen*) _____
11. Hij (*verwachten-vt*) _____ niet dat de

leerlingen de toets zo moeilijk zouden vinden.

12. Weet jij wat er (*gebeuren*)_____ is?

13. Het (*lijken-tt*)_____ wel of het hier
(*spoken-tt*)_____

Bron afbeeldingen :

<http://www.freewebs.com/jufgreet/oefeningen.htm>